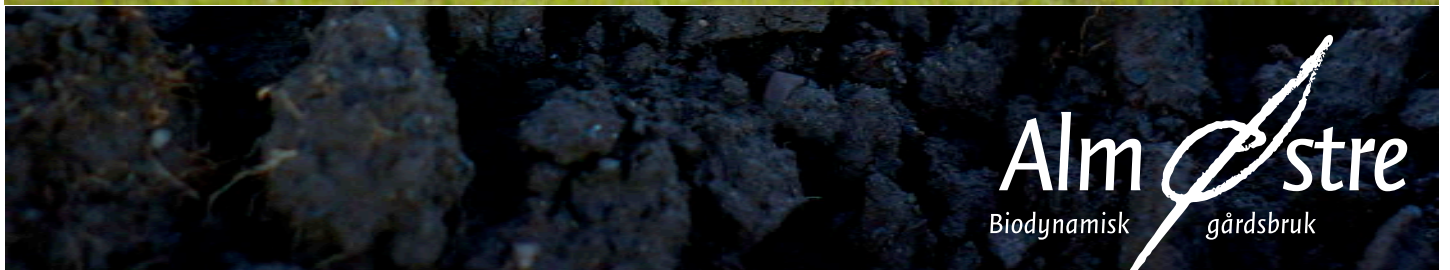

STIFTELSEN ALM ØSTRE

**Menneskene
Alltid er det
Menneskene**

Du vet det

**Deres hjerte
Er en liten stjerne
Som belyser
Jorda**

Rose Ausländer

Fritt oversatt fra tysk

Die Menschen
Immer sind es
Die Menschen

Du weisst es

Ihr Herz
Ist ein kleiner Stern
Der die Erde
Beleuchtet

ÅRET 2015

Stiftelsen Alm Østre har nå vært i virksomhet i over 6 år, etter oppstart 1. januar 2010. Stiftelsens formål er almenntilrettelagt. Jordbruksdriften skal være biodynamisk.

Det er tre faste medarbeidere på Alm Østre; Cord Culemann, Pierre Sachot og Reinhart Gatzsche. Alle tre har vært flere år på gården. Siden 1. januar 2015 danner de et Ansvarlig Selskap, ANS, som har avtale med Stiftelsen om å forvalte og drive gården på vegne av Stiftelsen.

I styret for Stiftelsen Alm Østre er Morten Ingvaldsen (leder), Jørn Paalgard og Ellen Dannevig eksterne styremedlemmer. Fra ANS er Cord og Pierre representanter. Reinhart deltar på alle styremøter uten stemmerett.

Omlegging til biologisk-dynamisk drift startet 40 år før Stiftelsen overtok Alm Østre. Driften var stabil og god. Det var likevel en krevende situasjon for den nye stiftelsen i 2010. Bonden Trygve Sund hadde vært syk de siste årene og døde i november det året. Det hadde vært nødvendig med større investeringer. Utviklingen i årene etter har vært svært positiv. Det skyldes i første rekke dyktige medarbeidere. Hardt arbeid og nøkterne, kloke disposisjoner har bragt balanse i driftsøkonomien. Dette har ført til at gården nå gradvis vil kunne få et visst økonomisk handlingsrom med tanke på nødvendig vedlikehold og modernisering. Styret vil uttrykke anerkjennelse til gårdens drivere.

v/ styret

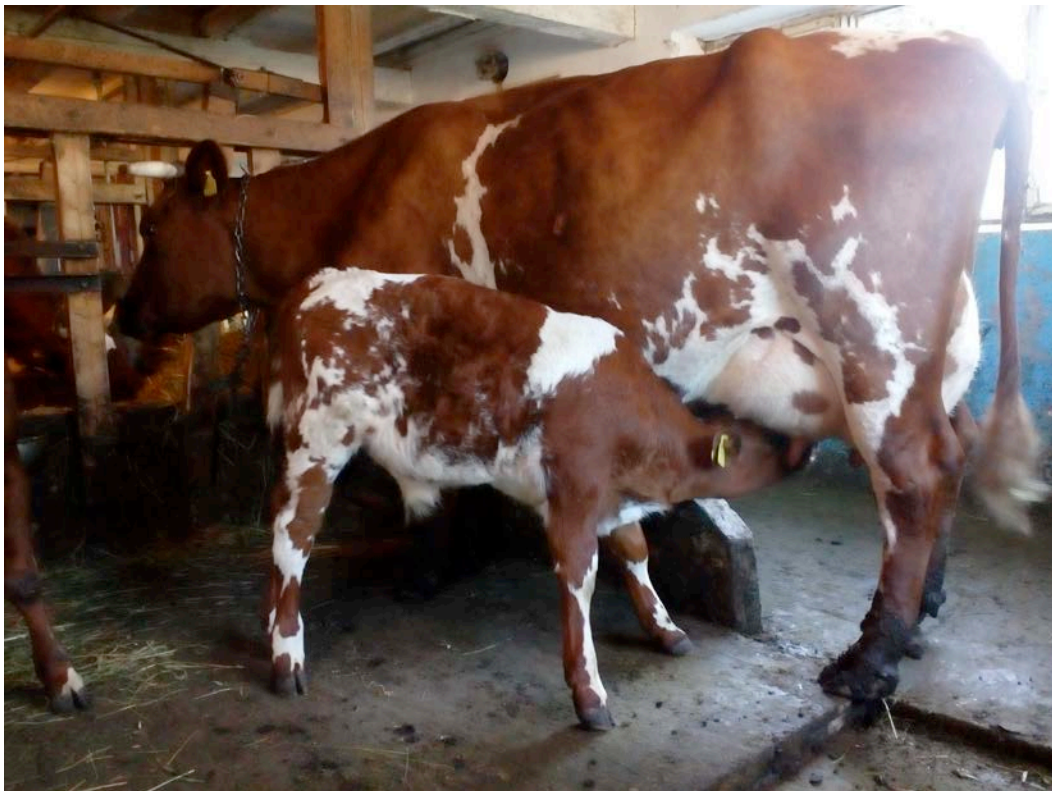

FJØSET

Det var stort sett et veldig bra år i fjøset. Vi hadde god hjelp fra Lea, en student fra Bingn utdanning som var på Alm et helt år og følte seg mest hjemme i fjøset med kuene. Da hadde vi mulighet til å gjennomføre et prosjekt å la kalvene amme hos moren sin i hele 3 måneder til avvenning isteden for at de ble skilt fra moren etter tre dager og deretter foret med melk fra en bøtte. Etter noen utfordringer i den første tiden fungerte det nye systemet så bra at vi bestemte oss for å fortsette med det framover.

Grovforproduksjonen kom sent i gang etter en kald vår. I første slåtten ble det en del høy som vi klarte å berge mellom perioder med regn. Andre slåtten ble etter en våt sommer veldig bra men også veldig sent så mengden var det ikke å klage over mens kvaliteten kunne ha vært bedre.

v/ Cord Culemann

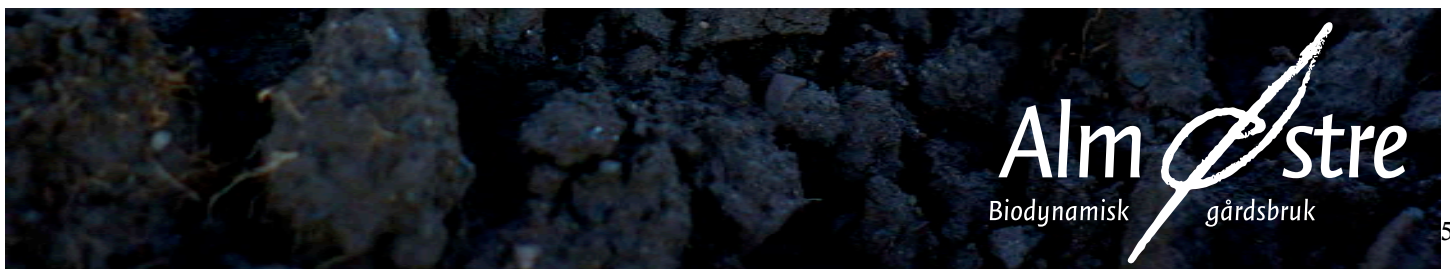

MARKVANDRING

Det er en dag i mars. Jeg er på markvandring over jordene, en liten oppdagelsesreise etter en kort og forholdsvis mild vinter, en bra anledning for å se tilbake på fjoråret og samtidig framover på året som kommer. Hva skjedde i fjor på jordene, på gården? Hva kan jeg ta med videre framover?

Helt syd, der jeg begynner runden, på «Hommelstadstykket», har det vært en stor dam de siste årene med gradvis økende vannstand. Etter å ha lagt ny uttrekk mot sør tvers gjennom nabogårdene Alm Nedre og Hammerstad i 2014, kunne vi endelig fornye grøftesystemet på dette jordet sommeren 2015. Det er en stor glede å se at vannet trekker ned, og vi vil kunne så korn denne våren.

Jeg går nordover, og over til «Bortigardsjordet», skiftet som ligger rett øst for gårdstunet. Her var det mange forskjellige vekster i fjor.

Potetene som vi pleier å lysgro før setting, kom opp fint og jevnt, og utviklet seg veldig bra. Vi hadde kontroll på ugress, og avlingen og kvalitet var bra på alle tre sortene. Avlingen kom i hus med hjelp av mange hender, blant annet kunder fra Oslo Kooperative.

Jeg ser bortover mot vest. Det er her, ved siden av potetene, at «Solhatt» dyrket fram frø av forskjellige slag. Der var det både erter, kålrot, kål-vekster, blomster mm. Jeg er veldig glad for dette samarbeidet. Det er mye kunnskap om dyrking og avl i den lille bedriften som flyttet inn på tunet den 1. november, og det beriker Alm Østre på mange måter.

Det er også her på dette jordet vi fikk en kjempe gulrot-avling som gikk ut over all forventning. Rett fra starten var det gode forutsetninger; etter vellykket flammning var spiringen veldig bra, og vi kom tidlig i gang med rad-rensing. Takket være våre flinke og engasjerte praktikanter, klarte vi å følge opp gulrøttene i tide i forhold til tynning og luking. Den store avlingen hadde vi akkurat nok plass til, men det viste seg at salget kom sakte igang, og mange kasser med gulrot har brukt mange måneder til å komme seg ut av lageret igjen.

Løk, kålrot og hodekål har også fått plass på dette jordet, men ikke hele jordet kunne bearbeides i 2015. Også her hadde vi utfordringer med vann, og vi kom til å grøfte når avlingen var i hus. Nærmest gårdstunet var det skole-hage fra «Steinerskolen på Hedemarken». 7.klasse kom for å så og plante, pleie og høste.

Så hadde vi et areal med honningurt både for bier og frø-formering. Det var mye som skjedde på en sesong på «Bortigardsjordet», og vi kan være fornøyde med resultatet.

Tid til å komme seg videre; neste skifte mot nord er «Stabburstykket». Her står det spelt og rug-hvete i 3.-4. blad, jorda er enda veldig bløt, og en gjør lett skade ved å trække på det nå. I august, etter en tidlig 2. slått, begynte vi med jordarbeid. Først med skål-harv, så pløying. Ikke hele jorda ble pløyd, ca. halvparten, så få vi se i løpet av 2016 om det er et bra sted i vekstskifte å la være å pløye. I midten av september ble det sådd, så langt har plantene kommet seg bra gjennom vinteren og jeg har følelsen at det vil utvikle seg bra.

Jeg fortsetter langs med grensen, det er en del trær som brer ut grenene sine inn mot jordet, så her må vi nok klippe tilbake en del for skyggens skyld. Slik er det ikke langs hele grensen, dessverre. Det er mange steder der det ikke er busker eller trær som skygger mot nabojordene. Bare noen få meter lenger nord står jeg på «Østre Sonjordet», her er det veldig åpent mot naboen, spesielt på denne tiden av året, når det ikke er villbringe-bær engang. På «Østre Sonjordet» ser en enda tydelig at det ble dyrket korn der ifjor, både hvete og emmer. Men det er også synlig at det ble sådd gjenlegg; små gras- og kløverplanter kommer til å vokse seg ut av stubbåkeren i løpet av våren. Det var en bra utvikling våren 2015, hveten kom veldig fint. Der det ble sådd emmer, kunne en lure på hva som hadde skjedd? Midt i åkeren var det et veldig ujevnt område, tydelig at det hadde en «teknisk» årsak. Jeg var

forberedt på det, siden jenta som gjorde jobben sådde for første gang, hadde ikke hatt mange timer bak rattet på en traktor, og forklarte at hun hadde brukt feil spak til å senke såmaskina... det får meg til å smile. Åkeren vokste seg til, men ugras ble det òg. Avlingen var veldig bra men kvaliteten sviktet pga værforholdene rundt modningstida.

Mens jeg fortsatt ser for meg såmaskina, og emmer-frøene som bare drysser opp på jorden, har jeg kommet meg over til «Smiustykket». Jorda ligger bar, etter høstpløying. Her sto det eng til vi harvet etter 2. slått. Avlingen står tettpakket i hvit plast, jeg lurar på hvor mange av silobuntene som har funnet veien til fôr-brettet allerede, og ut igjen av fjøset som møkk? Jeg nærmer meg Kirkevegen som danner grensen mot nord, og svinger vestover. Det er ikke noe skjerming mot veien her, noe vi bør gjøre noe med om ikke alt for lenge. Så er det vannet igjen som blir synlig på overflaten. Det vil ikke bli mulig å så korn og gjenlegg på hele jordet. Jeg spør meg hvor mange av grøfte-prosjektene vi kommer til å fullføre i året som kommer?

I det jeg forsøker å se for meg hvor mange grøfte-prosjekter vi må ta tak i, krysser jeg Almsgutua og går over til «Nordre Kapellåkeren». Her hadde vi et voldsomt ugras-press i 1.års eng i fjor; en konsekvens av ikke tilfredsstillende ugras-kontroll i grønnsakene i 2013, pluss utfordrende værforhold rundt riktig tidspunkt for ugras-harving i korn våren 2014. Slike konsekvenser drar man med seg noen år...

Jordet som ligger i det nord-vestlige hjørnet, bærer navnet «Bekkevoldstykket». Her står jeg, og oppdager med stor glede at trærne som ble plantet av en tysk gutt i fjor, har kommet seg gjennom vinteren. Jeg husker godt hvor nedslått gutten var, da vi oppdaget at alle trærne (i overkant av 30) hadde blitt offer for en brutal kantslått. Vi kommer til å sette opp stolper for å unngå dette i år.

Jeg vender mot sør og går langs med grensen til naboen. Unge bjørketrær står tett i tett og danner en fin hekk. I sørenden av «Bekkevoldstykket» står våre åtte bifolk. De flyttet til Alm i juni i fjor, og hadde en forholdsvis tung start, siden sommeren ikke var veldig varm. Men jeg ser nå at alle har kommet seg bra gjennom vinteren, og det er jeg veldig glad for. Nå har jeg nesten gått rundt hele gården, men det er ikke alt en få sett på en slik vandring. Jeg få ta en tur til, en annen dag, for å avslutte hele runden. Jeg tar veien opp til gården og forbi epletrærne som vi plantet i fjor. Mye har skjedd på ett år, og alt er hele tiden i bevegelse. Jeg ser fram til et spennende år 2016!

vår-hilsen

Pierre

v/Pierre Sachot

ÅRET 2015 PÅ ALM ØSTRE

SETT GJENNOM GARTNEREN REINHARTS ØYNE

Hvert år har sine gleder, sine improvisasjoner, hvert år har sine uforutsette utfordringer.

For det første er det været som ikke kan planlegges . . . Etter en relativ varm og fin begynnelse ble det en kald og ruskete mai, hele vekstsesongen ble forsinket – inntil en uvanlig varm september forsøkte å godtgjøre noe.

For det andre er det praktikanterne som ikke kan planlegges. Der er det i det sosiale livet og i arbeidet som med været: iblant solskinn, iblant regnvær, iblant lyn og torden. Vi hadde over lengre tid noen trygge, sosialt kompetente praktikanter som vi kunne stole på, noen unge som gjorde sine første steg inn i livet, og så en erfaren og dyktig gartner, som dessverre ikke kunne forbinde seg med vår måte å arbeide på og med menneskene på gården, så han sluttet før avtalt tid, etter opprivende konfrontasjoner. Mot slutten av vekstsesongen var det for lite praktikanter, det ”fylles opp” med WWOFF-ere og livet i store huset ble noe kaotisk.

Fint var det under sommeren å kunne ta imot flere tidlige praktikanter på besøk som ville friske opp sin ”Alm-Østre”-opplevelse.

Månedene mai med sitt dårlige vær ble til en utfordring for oss og praktikantene. Plantingen måtte ordnes likevel. Men vi greidde det med humor og kalde fingrer, så det meste var plantet da ugresset begynte å kreve vår oppmerksomhet. I stort var vi dette året mer i forkant enn på etterskudd, og det følte godt.

Vi kan være tilfredse med mengden grønnsaker som ble solgt på tross av at noen kulturer ikke ble så vellykket som ønsket. Agurken ville ikke vokse, plantene ble ”syke”. Det kan være av ulike årsaker, men en er i hvert fall at starten var dårlig, i samplanting med brokoll og knutekål, som vi gjerne har for eget bruk på våren. Og så vil agurken ha fuktig klima, tomat (i samme drivhus) tørr luft. Da det alltid er for lite av både tomat og agurk til kundene våre, besluttet vi å skaffe en folietunnel til, innfør dyrkingssesongen 2016. Så kan vi skape de beste forutsetninger for begge kulturer.

Siden noen år ser jeg kål som har det vanskelig (”klumprot”) i grønnsakshagen. Etter samtale med rådgiveren Hans Gafke besluttet jeg å gi hagen en paus fra kålvekster og utplasere kålen i grønnsaksskiftet som er med i det store vekstskiftet.

Ja, og så var det gresskar. Der ble dyrkingssesongen helt enkelt for kort, den varme september reddet noen, men de var små . . . det var bare ca. halvparten av den normale innhøstingen vi fikk inn, og det var ikke av samme kvalitet som vanlig. Annet ga ekstragod avling: kål (rosenkål!), salat, purre, mangold . . . det var aldri kris med å fylle grønnsakspose.

Salget som begynte i august gikk godt. For første gang gikk dette år antallet abonnenter ikke ned i november/ desember – vi kunne oppfylle målsetningen med i alt 20 leveringsuker med 150 kunder, hvilket gav inntekter over budsjett.

Leveringene til Oslo Kooperativet ble nesten fordoblet, og vi begynte å kjøre selv til Oslo, da transporten ellers ikke fungerte godt nok.

Gårdsbutikken var i gang som vanlig. Vi i ANS hadde en del samtaler om hvordan den kan videreutvikles og hvem av oss som vil ta ansvar for dette.

Vi dyrker stadig mer grønnsaker, etterspørselen øker. Det medfører mye arbeid, og før neste sesong er det aktuelt å søke en fast medarbeider til.

v/Reinhart Gatzsche

Stiftelsen Alm Østre

Resultatregnskap

Note	2015	2014
DRIFTSINTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER		
Driftsinntekter		
	2 505 706	2 278 642
1	1 044 592	888 888
	3 550 298	3 167 530
Driftskostnader		
	(12 925)	(24 800)
	1 253 635	420 168
	107 254	912 719
2	105 964	56 776
2	145 180	242 680
3	1 088 470	1 135 420
	2 685 987	2 772 971
	DRIFTSRESULTAT	394 559
FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
Finansinntekter		
	2 066	1 979
	15 337	14 985
	17 404	16 964
Finanskostnader		
	114 635	134 498
	24 000	24 000
	138 635	158 498
	NETTO FINANSPOSTER	(141 534)
ORDINÆRT RES. FOR SKATTEKOSTNAD		
	743 079	253 025
	0	0
	743 079	253 025
ÅRSRESULTAT		
	743 079	253 025
OVERF. OG DISPONERINGER		
4	743 079	253 025
	743 079	253 025

Stiftelsen Alm Østre

Balanse pr. 31.12.2015

Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER		
ANLEGGSMIDLER		
Varige driftsmidler		
2	7 066 590	7 185 441
2	944 020	893 280
2	66 767	66 228
	8 067 378	8 144 949
Finansielle anleggsmidler		
	202 000	202 000
	9 284	18 570
	211 284	220 570
	8 278 662	8 365 519
OMLOPSMIDLER		
	406 557	410 360
	270 344	142 083
	7 300	0
	277 644	142 083
	19 934	19 978
	703 195	572 420
	8 981 796	8 937 939
EGENKAPITAL OG GJELD		
EGENKAPITAL		
	3 354 710	3 354 710
	3 354 710	3 354 710
Opplyent egenkapital		
4	2 650 849	1 833 738
	2 650 849	1 833 738
	6 005 559	5 188 448
GJELD		
LANGSIKTIG GJELD		
	452 547	452 547
5	2 958 283	3 296 876
	3 410 830	3 749 423
KORTSIKTIG GJELD		
	(5 316)	(1 982)
	(711 893)	(250 835)
	(717 209)	(252 817)
	314 872	153 569
	(67 838)	2 248
	35 562	97 058
	(434 593)	68
	2 976 237	3 749 491

Årsregnskap for Stiftelsen Alm Østre Organisasjonsnr. 992099074

Stiftelsen Alm Østre

Balanse pr. 31.12.2015

Note	31.12.2015	31.12.2014
	8 981 796	8 937 939

Stange, 2016
Styret i stiftelsen Alm Østre

Morten Ingvabliken
Styrelleder

Pierre-Adrien Sachot
Styremedlem og daglig leder

Cord Johannes Culemann
Styremedlem

Jørn Paalgaard
Styremedlem

Ellen Mæhlum Dannevig
Styremedlem

Regnskap for Stiftelsen Alm Østre 2015

Årsberetning for stiftelsen Alm Østre 2015

Virksomheten omfatter biologisk dynamisk jordbruk; herunder drift, forskning, opplæring og veiledning i biologisk dynamisk landbruk.

Økonomiske forhold

Årsresultat for 2015, i henhold til årsregnskapet er 743.079kr.

Det finnes pr. i dag ingen sannsynlighet for avvikling av stiftelsens virksomhet i løpet av neste regnskapsår eller på lengre sikt, og beregninger av stiftelsens verdier for et slikt tilfelle er derfor ikke foretatt.

Arbeidsmiljøet

Styret anser arbeidsmiljøet i stiftelsen som bra. Det er ikke iverksatt spesielle tiltak.

Ansatte i virksomheten har ikke vært utsatt for ulykker eller skader i forbindelse med utførelse av arbeidet.

Stiftelsen har i 2015 hatt et ubetydelig fravær.

Påvirkninger på det ytre miljøet

Stiftelsens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Hele arealet og alt husdyrhold på Alm Østre drives økologisk. Dette innebærer at det ikke er tilkøp og bruk av handelsgjødsel og kjemisk-syntetiske plantevernmidler, noe som i vesentlig grad reduserer faren for avrenning av planteneringsstoffer og biocider til det ytre miljø.

Idégrunnlaget for økologisk drift er knyttet til optimal bruk av lokale, fornybare ressurser i størst mulig grad.

Likestilling mellom kjønnene

Styret i stiftelsen har 4 mannlige og 1 kvinnelige medlemmer. Ved ev. forlysninger til styret vil en forsøke å holde antallet kvinner og menn så likestilt som mulig.

Alm Østre, 2.5.2016

Styret i Stiftelsen Alm Østre

Jørn Paalgaard
Morten Ingvabliken

Cord Johannes Culemann
Pierre-Adrien Sachot

Ellen Mæhlum Dannevig

Alm Østre
Biodynamisk gårdsbruk